

Investing in your future
 Cross-border Cooperation Programme 2007-2013
 Part-financed by the European Union (European
 Regional Development Fund)

Panel namiddag

- **Moderator: Jan De Block**, Architect – adjunct van de directie, Dienst Bouwprojecten Gent
- **Ewoud Lagring**, toegankelijkheidsdeskundige, Toerisme Vlaanderen
- **Ann Maes**, Toegankelijkheidsadviseur, ATO VZW
- **Dirk Boncquet**, wd Directeur Dienst Monumentenzorg en Architectuur Gent
- **Joeri Mertens**, Gewestelijk erfgoedambtenaar Ruimte en Erfgoed O-Vlaanderen
- **Bart Vermandere**, Toegankelijkheidsadviseur Westkans VZW

Is integrale toegankelijkheid subsidieerbaar? Zijn er nieuwe toevoegingen, bv. digitale evolutie?

Neen, er zijn geen subsidies voor nieuwe concepten zoals de virtuele concepten die Loveday voorstelde, enkel voor restauratieve ingrepen is subsidie mogelijk.

Historische beleving moet geoptimaliseerd worden, kan dit allemaal in een extern gebouw zoals bv. het toegangspaviljoen bij het Louvre of via de nieuwe digitale technieken?

De beleving door het bezoeken van de site ter plaatse is de meest aangename. Bij onmogelijkheid van toegankelijkheid kan een extern bezoekerscentrum of nieuwe digitale technieken een oplossing zijn. Een restauratie kan ook nefast zijn voor erfgoed zoals bijvoorbeeld in Ename, waar de renovatiekosten om de historische site fysiek toegankelijk te maken in vraag gesteld kunnen worden. Alle waardevolle stukken kunnen bezichtigd worden in het bijhorende museumgebouw zodat de waardevolle site zelf niet bezocht hoeft te worden.

Er is een evolutie naar meer regelgeving, wat extra problemen geeft naar opvolging en evaluatie omdat diensten onderbemand zijn.

Investing in your future
 Cross-border Cooperation Programme 2007-2013
 Part-financed by the European Union (European
 Regional Development Fund)

De nood aan extra regelgeving is er omdat bij ontwerp of renovatie het thema 'toegankelijkheid' niet automatisch, of uit vrije wil, wordt meegenomen zoals het thema 'veiligheid'. Er zijn dus regels nodig, maar er wordt gehoopt dat deze zo eenvoudig mogelijk zijn. De toekomst zal uitwijzen of de verordening moet bijgeschaafd worden.

Dirk Bonquet wijst op het gebruik van gezond verstand bij het toewijzen van functies aan gebouwen. Sommige gebouwen zijn nu eenmaal niet geschikt voor de functie die ze toegewezen krijgen. Een probleem dat hierbij opduikt is dat de functie, die aan een monument gekoppeld wordt, vaak snel vastgelegd wordt, zonder aan de bijhorende hoge normen voor verbouwing te denken. Er moet goed nagedacht worden over de herbestemming van gebouwen. Zo kan men niet zomaar oude herenhuizen verbouwen tot appartementsblokken met liften.
 (jo vdk): Er is een evolutie om huwelijken op een aparte datum te verschuiven naar het Gravensteen: tegen hogere prijs omw van locatie en het is bovendien ontoegankelijk (ook geen toegankelijk sanitair).
 Men moet meer rekening houden met advies van erfgoed. De responsabilisering van ambtenaren, die zich van geen kwaad bewust zijn en enkel doelgericht denken, is nu nihil.
 Ewoud Lagring meldt dat Toerisme Vlaanderen geen subsidies geeft voor toeristisch attractieve projecten, Toerisme Vlaanderen gaat ook samenwerken met het Toegankelijkheidsbureau voor bv problemen met het Gravensteen, waar creatieve oplossingen zoeken naar eventuele interactieve virtuele presentatie een uitdaging vormt.

Stadsdienst monumenten Antwerpen: waar kunnen afwijkingen voor niet beschermd patrimonium aangevraagd worden?

Tot nu toe zijn afwijkingen voor niet-beschermd patrimonium niet mogelijk. Deze gebouwen worden dus niet ontlast van de normale wetgeving.

Wel kan een afwijking gevraagd worden via art 33, om constructieve redenen van het gebouw, of als toegankelijkheid op een alternatieve wijze wordt gerealiseerd.

Dezelfde vraag is al gekomen, vanuit de Westhoek.

Investing in your future
Cross-border Cooperation Programme 2007-2013
Part-financed by the European Union (European
Regional Development Fund)

Er is een visietekst rond waardevolle niet beschermd patrimonium en Westkans heeft deze problematiek reeds gemeld aan de Vlaamse overheid.

Kerkelijk patrimonium: wat kan hiermee gebeuren op terrein van toegankelijkheid?

Vaak voorkomend is dat mensen de trappen niet op kunnen om een kerk te betreden. Hellingen zijn niet altijd een alternatief, omdat zij om een dergelijke helling te overbruggen een erg grote, vaak onbeschikbare, oppervlakte innemen. Wel kan gewerkt worden met andere toegangen, zoals een achteringang.

Toegankelijkheid houdt in dat men het gebouw kan betreden, dit hoeft niet noodzakelijk via de hoofdingang. Men moet proberen een zo goed mogelijke oplossing te bieden voor elk gebouw apart, en soms is een achteringang bijna evenwaardig als de hoofdingang cfr. Post Plaza Gent.

Of zoals de zij-ingang van de St Pieterskerk op het Sint-Pietersplein in Gent: bij heraanleg van het plein blijkt een toegankelijke toegang via de hoofdingang onderzocht te zijn, maar niet toegepast omdat dit in conflict was met de symmetrie van het gebouw.

Rechtzetting MSK: In tegenstelling tot wat eerder vandaag beweerd werd, hebben personen met een handicap een toegang die volledig autonoom kan gebruikt worden, niet enkel via het restaurant, maar via een zij-ingang met parlofoon in directe verbinding met balie. Niveauverschillen in het gebouw worden overbrugd met een ingebouwd liftje. Ondanks het strenge keuringsmechanisme voor kleine liftjes verzekert het MSK de veiligheid van de lift en toegankelijkheid bij defect, onder andere door 2 extra liftjes in de zalen.

Gent beschikt over een patrimonium van kleine kasteeltjes in de stadsrand die botsen met de huidige regelgeving. Wat gebeurt hier best mee: de functie wijzigen, of onverantwoord veel inspanningen leveren voor toegankelijkheid?

Investing in your future
Cross-border Cooperation Programme 2007-2013
Part-financed by the European Union (European
Regional Development Fund)

Bij de herbestemming van dergelijke gebouwen moet voldoende lang stilgestaan worden. Vaak vragen zij grote investeringen voor toegankelijkheid, maar bijvoorbeeld ook wat betreft isolatie en verwarming.

Dienst monumentenzorg stad Gent: Deze wetgeving lijkt vooral ontstaan vanuit nieuwbouw, en er lijkt minder overwogen wat de gevolgen zijn voor bestaande gebouwen.

De regelgeving vertrekt inderdaad vanuit nieuwbouw, maar ook verbouwingen. Indien er dus niet verbouwd wordt, is er ook geen dwang tot aanpassing van bestaande gebouwen.